Приложение № 1

към чл. 16 от Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието[1]

Частична предварителна оценка на въздействието[2]	
Институция: **Държавна агенция „Национална сигурност”**	**Нормативен акт:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.	**Дата:……2026 г.**
Лице за контакт: Цветелина Стоянова	**Телефон и ел. поща:** Телефон: 02 / 814 7951 e-mail: fid@dans.bg

1.Проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 1: Във вътрешното законодателство на Република България не са транспонирани изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640).

При сега действащата нормативна уредба (Закон за мерките срещу изпирането на пари), изменена през месец юни 2025 г., информацията за действителни собственици на юридически лица, други правни образувания и правни форми, вписана в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) и в регистър БУЛСТАТ, водени от Агенция по вписванията, е достъпна във всички случаи за категориите лица, посочени в чл. 63б от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП). В § 31 от преходните и заключителните разпоредби от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (Обн. - ДВ, бр. 49 от 2025 г.) е предвиден срок до 30 месеца от обнародването на закона (до 17 декември 2027 г.), в който Агенцията по вписванията да осигури техническа възможност за ограничаване на достъпа до вписаните обстоятелства за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ на лицата, които не попадат в посочените в чл. 63б ЗМИП категории. Този срок е съобразен с необходимостта от транспониране във вътрешното законодателство на разпоредбите на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, които следва да бъдат въведени до 10 юли 2026 г., както и с необходимото технологично време за изпълнение на надграждането на информационните системи на регистрите при спазване на действащата уредба по Закона за електронното управление и Закона за обществените поръчки.

[1]Приета с ПМС № 301 от 14.11.2016 г. Обн. ДВ. бр.91 от 18 ноември 2016 г., изм. ДВ. бр.5 от 17 януари 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.84 от 29 септември 2020 г.

[2]Образецът на частична предварителна оценка на въздействието е в сила от 1 януари 2021 г.

Въпреки че действащото законодателство регламентира ограничаване на достъпа до вписаните в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ обстоятелства за действителни собственици, е необходимо да се приемат допълнителни законодателни промени, които уреждат правилата за достъп за субектите по чл. 63б ЗМИП, процедурите за проверка и взаимно признаване на законния интерес на субектите по чл. 63б, т. 3 ЗМИП и изключенията от правилата за достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ.

С оглед подобряване на ефективността и постигане на съответствие на българското превантивно законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, с изискванията на Директива (ЕС) 2024/1640, е необходимо приемането на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, с който се транспонират разпоредбите на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не е възможно да се реши в рамките на съществуващото законодателство. За да бъде осигурено пълно съответствие с изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, е необходимо да се направят конкретни законодателни промени, които да транспонират посочените разпоредби.

Технологичните възможности за ограничаване на достъпа до вписаните в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ обстоятелства за действителни собственици не решават основния проблем, свързан с уреждането на правилата за достъп на лицата по чл. 63б ЗМИП, процедурите за проверка и взаимно признаване на законния интерес на субектите по чл. 63б, т. 3 ЗМИП и изключенията от правилата за достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не позволява ефективно решаване на проблема поради липса на вътрешна уредба относно правилата за достъп за субектите по чл. 63б ЗМИП, процедурите за проверка и взаимно признаване на законния интерес на субектите по чл. 63б, т. 3 ЗМИП и изключенията от правилата за достъп до регистрите на действителните собственици и не осигурява пълно съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2024/1640 в контекста на достъпа до вписаните обстоятелства за действителните собственици на юридически лица, други правни образувания и правни форми.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Според член 11 от Директива (ЕС) 2024/1640, държавите членки са длъжни да предоставят незабавен, нефилтриран, пряк и свободен достъп за компетентни органи и органи за саморегулиране, както и за задължените субекти при изпълнение на задълженията им по комплексна проверка на клиента. Съгласно член 12 от Директива (ЕС) 2024/1640, държавите членки трябва да осигурят достъп на лица със законен интерес, като член 13 предвижда подробна процедура за проверка и взаимно признаване на законния интерес на тези лица. Член 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 регламентира изключения от правилата за достъп до регистрите на действителните собственици при особени обстоятелства, като например защита на личната безопасност на действителните собственици в случаи недееспособност или на висок риск от насилие, измама, изнудване и др. В тези случаи държавите членки трябва да разрешават освобождавания по преценка, като вземат предвид конкретните обстоятелства и предоставят възможност за административен контрол и ефективна съдебна защита.

Съгласно чл. 11, параграф 5 от Директива (ЕС) 2024/1640, до 10 октомври 2026 г. държавите членки изпращат на Комисията уведомление със списъка на компетентните органи и органите за саморегулиране и с категориите задължени субекти, на които е предоставен достъп до централните регистри, и вида информация на разположение на задължените субекти. Държавите членки актуализират това уведомление, когато настъпят промени в списъка на компетентните органи или категориите задължени субекти, или в степента на достъп, предоставен на задължените субекти. Комисията предоставя на останалите държави членки информацията за достъпа на компетентните органи и задължените субекти, включително за всяка промяна в нея.

Съгласно чл. 78, параграф 1, алинея 2 от Директива (ЕС) 2024/1640, държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с членове 11, 12, 13 и 15 най-късно до 10 юли 2026 г. и незабавно информират Комисията за това.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях.

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 2: В българското законодателство не са въведени мерки за изпълнение на изискванията на глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624). За ефективното му прилагане се налага определяне на административни процедури, които осигуряват съответствие с изискванията му и гарантират прозрачност на действителната собственост.

Подлежащите на вписване обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ по чл. 63, ал. 4 и чл. 63а, ал. 2 ЗМИП не са в пълно съответствие с информацията, изискуема съгласно 62, параграф 1, чл. 63, параграф 4 и параграф 6, чл. 64, параграф 1, букви „а“ и „б“ и параграф 7, чл. 66 и чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1624, както и сроковете за заявяване на вписване на обстоятелства за действителни собственици и на промени в тях - в съответствие с разпоредбите на чл. 62, параграф 2 и чл. 67, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/1624.

Съществуващите в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 ЗМИП изключения от задължението за заявяване за вписване на обстоятелства за действителни собственици в съответния регистър не са в съответствие с чл. 65 от Регламент (ЕС) № 2024/1624.

Действащата уредба не гарантира проверката от страна на регистърния орган на идентичността на действителния собственик, изискуема съгласно чл. 10, параграф 4 от Директива (ЕС) 2024/1640 и ревизираната Препоръка 24 на FATF.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не е възможно да се реши в рамките на съществуващото законодателство, което не съдържа необходимите конкретни механизми и процедури за изпълнение на изискванията на глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624. Това налага приемането на допълнителни законодателни промени, свързани с въвеждането на мерки за изпълнение на глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 в българското законодателство.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на

проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не позволява ефективно решаване на проблема поради следните основни причини:

Подлежащите на вписване обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ съгласно българското право не са в пълно съответствие с информацията, изискуема съгласно глава IV от Регламент (ЕС) № 2024/1624.

Съществуващите разпоредби в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 ЗМИП не отговарят на изискванията на чл. 65 от Регламент (ЕС) 2024/1624, което води до правна неяснота и потенциални пропуски в контрола.

Българското законодателство не урежда въпроси като проверка на идентичността на действителните собственици от регистърния орган.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Регламент (ЕС) 2024/1624 поставя изисквания към правните образувания и доверителните собственици да събират и съхраняват информация за действителните собственици, като предоставят тези данни на централните регистри без забавяне и редовно да ги актуализират. Въпреки това, самият регламент не дава подробни насоки за това как тези задължения трябва да бъдат изпълнени на национално ниво. За да бъде постигнато съответствие с тези изисквания и да се осигури ефективност, е необходимо да се въведат административни и организационни мерки, които да конкретизират процесите на събиране, подаване и актуализиране на информацията.

Регламент (ЕС) 2024/1624 изисква от правните образувания и доверителните собственици да изпълняват редица административни задължения, като например подаване на информация за действителните собственици в съответния регистър, актуализирането ѝ и редовната проверка на информацията. За да бъдат тези изисквания ефективно изпълнени, трябва да се определят конкретни мерки и процедури на национално ниво, които да регулират събирането и предаването на тези данни.

Регламент (ЕС) 2024/1624 има за цел да осигури прозрачност на действителната собственост на правните образувания и правните форми, което е основа за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм. За да се осигури тази прозрачност, трябва да бъдат въведени конкретни мерки за проверка на идентичността на действителните собственици и за отчетност на правните образувания в случай, че не могат да идентифицират своите действителни собственици. Тези процедури не могат да бъдат ефективно реализирани без ясни административни и правни мерки за изпълнение.

Регламент (ЕС) 2024/1624 е част от усилията на ЕС да се изградят общи стандарти за борба с финансовите престъпления и да се осигури еднакво прилагане на тези правила на цялата територия на ЕС. За да се осигури хармонизирано и ефективно изпълнение на тези стандарти, всяка държава членка трябва да въведе допълнителни мерки за изпълнение, които да гарантират пълно съответствие със задълженията на ЕС. В противен случай, съществува риск от неефективност в прилагането на тези изисквания на национално ниво.

Регламентът изисква специфично отношение към чуждестранните правни образувания, които могат да имат различни правни форми и особености на структурата на собственост и/или контрол. За да бъде осигурена правилната обработка на тези случаи, е необходимо да се определят специални правила и механизми, които да създадат нормативна основа за регистрация на субектите, посочени в чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1624, в регистър БУЛСТАТ, да се уредят подлежащите на вписване обстоятелства относно тях и да се уточнят изискванията към тях за подаване на информация към регистъра.

Мерките за изпълнение са необходими, за да се осигури пълноценно прилагане на задълженията,

посочени в Регламент (ЕС) 2024/1624.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях.

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката.

2. Цел:

Проблем 1

2.1. Цел 1 (Основна цел):

„Транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640)"

Положителният ефект от постигане на целта чрез приемане на законодателни промени, които транспонират изискванията на Директива (ЕС) 2024/1640, ще доведе до повишаване ефективността на режима за прозрачност на действителната собственост и на цялостната рамка за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Целта следва да бъде постигната до 10 юли 2026 г., когато изтича посочения в Директивата срок за транспониране.След приемане на законодателните промени следва да бъдат надградени водените от Агенция по вписванията търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ. Предвиденият срок за това е до 17.12.2027 г.

За постигане на целта на предлагания нормативен акт е необходимо да се предвидят изменения и допълнения в следните действащи нормативни актове, чрез които да се адресира посоченият в т. 1 проблем за решаване:

2.1.1. Закона за мерките срещу изпирането на пари, като с промените се въвеждат норми, които уреждат правилата за достъп до вписаните в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ обстоятелства за действителни собственици, приложими към субектите по чл. 63б ЗМИП, процедурите за проверка и взаимно признаване на законния интерес на субектите по чл. 63б, т. 3 ЗМИП и изключенията от правилата за достъп до регистрите на действителните собственици.

С § 5 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63в, регламентиращ незабавен, нефилтриран, пряк, свободен и безплатен достъп на компетентните органи до вписаните в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ обстоятелства за действителни собственици. Категориите компетентни органи, имащи право на достъп до посочената информация, са определени в съответствие с чл. 11, параграф 2 от Директива (ЕС) 2024/1640. Предлаганата разпоредба гарантира възможността за упражняване на ефективен контрол и надзор от страна на компетентните органи при изпълнение на служебните им правомощия без съответните субекти да бъдат предупреждавани.

С § 6 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63г, който въвежда механизъм за предоставяне на достъп на задължените субекти до информацията за действителните собственици, съдържаща се в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ за целите на комплексна проверка на клиентите по глава III от Регламент (ЕС) 2024/1624 в съответствие с изискването на чл. 11, параграф 3 от Директива (ЕС) 2024/1640. Достъпът се предоставя по електронен път след подаване на заявление.

С оглед намаляване на административната тежест, Агенция по вписванията извършва служебни проверки за наличието на валидни лиценз, разрешение или регистрация на съответния задължен субект. Предвидени са ясни основания за постановяване на мотивиран отказ от достъп до вписаните обстоятелства и ред за съдебно обжалване, което гарантира правната сигурност и правото на защита на задължените субекти. Предвижда се задължение на задължените субекти да предоставят доказателства за законосъобразното използване на предоставения достъп, което цели да гарантира правомерното използване на информацията.

С § 7 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63д, съгласно който достъп до информация за действителните собственици се предоставя на лица, които могат да докажат законен интерес за предотвратяване на изпирането на пари, предикатните престъпления и финансирането на тероризма. Разпоредбата предвижда конкретни категории лица и организации, определени в съответствие с чл. 12, параграф 2 от Директива (ЕС) 2024/1640, които могат да поискат достъп, което гарантира, че достъпът до вписаните обстоятелства за действителни собственици, не се предоставя на неограничен кръг лица, а само на лица с доказан законен интерес. Предвидена е процедура за проверка на законен интерес за достъп до информация за действителните собственици, в съответствие с изискванията на чл. 13, параграфи 1 и 2 от Директива (ЕС) 2024/1640. С оглед намаляване на административната тежест, по отношение на лица с признат законен интерес, в изпълнение на чл. 13, параграф 3 от Директива (ЕС) 2024/1640, Агенция по вписванията извършва служебна проверка на длъжността или професията на заявителя. В изпълнение на чл. 13, параграфи 10 и 11 от Директива (ЕС) 2024/1640 Агенцията периодично проверява валидността на законния интерес, а лицата са длъжни да уведомяват за промени, които могат да доведат до отпадането му. Отнемането на достъпа при отпадане на законния интерес и процедурите за обжалване гарантират баланс между прозрачността на информацията и защитата на личните данни. Чл. 63д предвижда ясни основания за отказ, които са в съответствие с чл. 13, параграф 7 от Директива (ЕС) 2024/1640. По този начин се гарантира, че достъпът е ограничен до легитимни цели и се предотвратяват възможни злоупотреби.

С § 8 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63е, който има за цел да въведе система за отчетност и проследимост на лицата със законен интерес, които осъществяват достъп до информацията за действителни собственици, в съответствие с изискванията, предвидени в чл. 12, параграф 4 от Директива (ЕС) 2024/1640. Това е ключова мярка за гарантиране на прозрачност и контрол, като се гарантира, че всяко достъпът до информацията е проследим. В съответствие с чл. 15, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2016/679, действителният собственик може да поиска от Агенция по вписванията информация за това кои лица имат достъп до неговите данни. В случай че лицата попадат в категориите лица, извършващи журналистическа дейност или организации на гражданското общество, се разкрива само информация за тяхната длъжност, функция или професия, но не и имената. Това съчетава правото на прозрачност на действителния собственик с необходимата защита на журналистическите и гражданските източници. Идентификационните данни на насрещни органи от трети държави не се разкриват, докато това е необходимо за защита на техните анализи и разследвания, което е важно за гарантиране на ефективността на трансграничните действия срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

С § 9 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63ж, с който се въвежда механизъм за защита на действителните собственици от потенциални рискове, свързани с разкриването на техните лични данни и който е в съответствие с чл. 15 от Директива (ЕС) 2024/1640. Решенията за разрешаване или отказ на освобождаване подлежат на административен контрол пред министъра на правосъдието или на съдебно обжалване. Въвежда се и механизъм за прекратяване на действието на разрешено освобождаване, ако обстоятелствата поради които е разрешено вече не съществуват.

С § 10 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63з, с който се урежда организационната и процесуална рамка за издаването на всички актове, свързани с достъпа до информация до вписаните обстоятелства за действителни собственици.

С § 14 от законопроекта се дефинират нови категории лица и органи. В § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП се въвеждат легални дефиниции на „друго правно образувание“ и „правна форма“, което осигурява пълно покритие на всички видове правни субекти, които могат да притежават или управляват активи. Изричното посочване на компетентните органи, програмните органи, определени съгласно чл. 71 от Регламент (ЕС) 2021/1060, публичните органи, изпълняващи Механизма за възстановяване и устойчивост и в контекста на процедури за възлагане на обществени поръчки и органът, отговарящ за прилагането на дял I, глави II и III от Директива (ЕС) 2017/1132, цели яснота при прилагането на закона и обезпечава изпълнението на задълженията на страната по чл. 11, параграф 5 и чл. 12, параграф 3, буква „а“ от Директива (ЕС) 2024/1640, като с § 21 и § 22 от законопроекта се урежда уведомяването на Европейската комисия от страна на българската държава.

С § 17 от законопроекта се създава задължение Агенцията по вписванията да осигури техническа възможност за подаване на искания и заявления за достъп до информацията за действителни собственици, както и за искания за освобождаване от достъп в срока по § 31 от Заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (ЗИДЗМФТ), което гарантира ефективното прилагане на новите правила. С регламентацията, предвидена в § 18 и § 19 от законопроекта се осигурява техническа и правна приемственост, като се осигурява упражняването на правото на достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в съответните регистри на всички категории правоимащи субекти до пълното внедряване на електронната система в срока по § 31 от Заключителните разпоредби към ЗИДЗМФТ.

2.1.2. Закона за регистър БУЛСТАТ, като с промените се въвеждат норми, ограничаващи публичността на съдържащата се в регистър БУЛСТАТ информация, за която със закон е предвиден друг ред за достъп, което е в съответствие с регламентацията в ЗМИП. С предложените промени се цели и осъществяване на техническа и функционална интеграция на регистър БУЛСТАТ с европейската Система за взаимно свързване на централните регистри на действителните собственици (BORIS). Чрез свързването на регистър БУЛСТАТ с BORIS се гарантира, че информацията, за действителни собственици, вписана в регистър БУЛСТАТ, ще бъде достъпна по стандартизиран и технологично унифициран ред в рамките на Европейския съюз, като по този начин се осигурява пълно съответствие с новата регулаторна рамка за прозрачност. Свързването с BORIS представлява важен елемент от изпълнението на ангажиментите на Република България за повишаване на прозрачността на действителната собственост, съответствие с европейските стандарти и ефективно прилагане на мерките срещу изпирането на пари;

2.1.3. Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, като с промените се въвеждат норми, ограничаващи публичността на съдържащата се в регистъра информация и вписаните в него обстоятелства, за които със закон е предвиден друг ред за достъп, което е в съответствие с регламентацията в ЗМИП. С предложените промени се цели и осъществяване на техническа и функционална интеграция на ТРРЮЛНЦ с европейската Система за взаимно свързване на централните регистри на действителните собственици (BORIS). Чрез свързването на регистър ТРРЮЛНЦ с BORIS се гарантира, че информацията, за действителни собственици, вписана в регистър БУЛСТАТ, ще бъде достъпна по стандартизиран и технологично унифициран ред в рамките на Европейския съюз, като по този начин се осигурява пълно съответствие с новата регулаторна рамка за прозрачност. Свързването с BORIS представлява важен елемент от изпълнението на ангажиментите на Република България за повишаване на прозрачността на действителната собственост, съответствие с европейските стандарти и ефективно прилагане на мерките срещу изпирането на пари;

2.1.4. Правилника за прилагане на ЗМИП относно образеца на декларация по чл. 63, ал. 7 ЗМИП;

Проблем 2

2.1. Цел 1 (Основна цел):

„Въвеждане на мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624).”

Положителният ефект от постигане на целта чрез приемане на законодателни промени ще доведе до повишаване ефективността на режима за прозрачност на действителната собственост и на цялостната рамка за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. В резултат на отпадането на голяма част от изключенията, предвидени в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 ЗМИП, както и на разширения обхват на подлежащите на вписване обстоятелства съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1624, всички субекти, освен тези, попадащи в обхвата на чл. 65 от Регламент (ЕС) 2024/1624, ще бъдат задължени да заявяват в съответния регистър по-широк кръг обстоятелства относно действителни собственици и промените в тях.

За постигане на целта на предлагания нормативен акт е необходимо да се предвидят изменения и допълнения в следните действащи нормативни актове, чрез които да се адресира посоченият в т. 1 проблем за решаване:

2.1.1. Закона за мерките срещу изпирането на пари, като с промените се въвеждат норми, които целят определяне на административни процедури, които осигуряват съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1624 и гарантират прозрачност на действителната собственост.

Целта на предложените изменения в § 3 от законопроекта (в чл. 63, ал. 1 – 4, 6 и 7) е да приведат подлежащите на вписване обстоятелства в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ в съответствие с информацията, изискуема съгласно чл. 62, параграф 1, чл. 63, параграф 4 и параграф 6, чл. 64, параграф 1, букви „а“ и „б“ и параграф 7, чл. 66 и чл. 67 от Регламент (ЕС) № 2024/1624, както и сроковете за заявяване на вписване на обстоятелства за действителни собственици и на промени в тях - в съответствие с разпоредбите на чл. 62, параграф 2 и чл. 67, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 2024/1624.

С изменението в § 3 от законопроекта (чл. 63, ал. 8) се гарантира проверката от страна на регистърния орган, както на идентичността, така и на статуса на действителния собственик, изискуема съгласно чл. 10, параграф 4 от Директива (ЕС) 2024/1640 и ревизираната Препоръка 24 на FATF. Изискването за представянето на документи за идентифицирането на действителни собственици е необходимо, защото позволява потвърждаване на идентичността на физическите лица, посочени като действителни собственици, повишаване на надеждността на регистъра, намаляване на риска от неточности или умишлено прикриване чрез предоставяне на неверни данни. Освен проверка на идентичността, регистърният орган следва да провери и основанието, поради което лицето се счита за действителен собственик, което изисква представяне на документи, доказващи конкретните права, от които следва, че лицето попада в обхвата на дефиницията за действителен собственик.

С изменението в § 3 от законопроекта (чл. 63, ал. 9) съществуващите в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 ЗМИП изключения от задължението за заявяване за вписване на обстоятелства за действителни собственици в съответния регистър се привеждат в съответствие с чл. 65 от Регламент (ЕС) № 2024/1624. За избягване на всякакво съмнение и противоречиво тълкуване при прилагане на разпоредбата, с § 3 се въвежда нова ал. 10, в която изрично е посочено, че изключенията не се

прилагат по отношение на юридически лица или други правни образувания, които се притежават и/или контролират пряко или непряко от дружества, попадащи в обхвата на изключенията.

С § 3 от законопроекта с изменение в чл. 63, ал. 11 се въвежда изрично изявление на законния представител на юридическото лице или другото правно образувание или на доверителния собственик, че действителните собственици са предоставили цялата информация, необходима за спазване на изискванията на глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 и на чл. 63, ал. 8 ЗМИП в предлаганата редакция, целящо гарантиране изпълнението на посоченото задължение на действителните собственици.

С § 15 от законопроекта се определят срокове за заявяване за вписване на по-големия обхват обстоятелства за действителни собственици в съответните регистри, като се осигурява плавно прилагане на новите изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 2024/1624, а с § 16 се предвижда механизъм за контрол за спазването на тези изисквания.

2.1.2. Закона за регистър БУЛСТАТ, като промените целят създаване на нормативна основа за регистрация на субектите, посочени в чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1624 в регистър БУЛСТАТ и уреждане на подлежащите на вписване обстоятелства относно тях.

3. Заинтересовани страни:

Заинтересованите страни могат да бъдат основно обособени в следните категории:

3.1. Преки заинтересовани страни:

3.1.1. Държавни органи и институции, в т.ч. основно:

3.1.1.1. Компетентните органи съгласно чл. 11, параграф 1 от Директива (ЕС) 2024/1640. Съгласно §14 от предлагания законопроект„компетентни органи“ по смисъла на чл. 63в от ЗМИП в Република България са: Държавна агенция „Национална сигурност“, специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ към Държавна агенция „Национална сигурност“, Комисия за финансов надзор, Българска народна банка, Комисия за регулиране на съобщенията, Национална агенция за приходите, разследващите органи по чл. 52, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс, Прокуратурата на Република България, съдът, Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество, Министерство на вътрешните работи, Министерство на финансите, Министерство на правосъдието, Агенция „Митници“, Сметна палата, Агенция по вписванията, Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, Главна дирекция „Гранична полиция“ –МВР, Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР, областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, служба "Военна полиция" към министъра на отбраната, Държавна агенция "Разузнаване", служба "Военно разузнаване" на Министерството на отбраната, Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" – МВР, Министерски съвет, Министерството на външните работи, общините, Междуведомствена комисия за експортен контрол и неразпространение на оръжията за масово унищожение към Министерството на икономиката и индустрията, Министерство на енергетиката, Министерство на транспорта и съобщенията, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, Изпълнителна агенция „Морска администрация“, Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“.

3.1.1.2. Агенция по вписванията, която води ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, в които се вписват обстоятелства относно действителната собственост на субектите.

3.1.1.3. Органите по чл. 12, параграф 2, букви „е“ – „и“ от Директива (ЕС) 2024/1640, за които се счита, че имат законен интерес за достъп до информацията за

действителни собственици. Съгласно § 14 от предлагания законопроект тези органи и институции в Република България включват Агенция по вписванията; органите, посочени в чл. 9 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление и определени в Решение на Министерския съвет № 712 от 6 октомври 2020 г. и последващите решения за изменението му; органите, посочени в чл. 3, ал. 1, т. 3 (в частта за структурите за наблюдение и докладване), чл. 5, ал. 3 и ал. 7, чл. 10 и Приложение № 1 от Постановление на Министерския съвет № 157 от 07.07.2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, и на техните основни функции; публичните възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-15 и т. 17 и ал. 3 от Закона за обществените поръчки, възлагащите органи по чл. 17, ал. 1 от Закона за концесиите, както и Агенцията за обществени поръчки, Сметната палата, Агенцията за държавна финансова инспекция, Агенция за публичните предприятия и контрол, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, Комисия за защита на конкуренцията, Одитен комитет към Държавен фонд „Земеделие“ и Върховния административен съд.

3.1.2. Представители на частния сектор:

3.1.2.1. Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 5 от ЗМИП, които са длъжни да получават, да съхраняват и да предоставят в нормативно предвидените случаи подходяща, точна и актуална информация за действителните собственици по чл. 62, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1624.

3.1.2.2. Физическите и юридическите лица и други правни образувания – доверителни собственици или лица, заемащи равностойна длъжност в сходна правна форма, които:

1. са установени или пребивават в Република България;

2. са управлявани административно извън Европейския съюз или които пребивават или са установени извън Европейския съюз, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, когато:

а) встъпват в делови взаимоотношения в Република България със задължен субект съгласно Регламент (ЕС) 2024/1624;

б) придобиват, пряко или чрез посредници, недвижим имот в Република България;

в) придобиват, пряко или чрез посредници в Република България, някоя от следните стоки от лица, които се занимават с търговия, посочени в чл. 3, точка 3, букви „е“ и „й“ от Регламент (ЕС) № 2024/1624, които търгуват в контекста на случайна сделка с:

аа) моторни превозни средства с нетърговска цел на цена най-малко 250 000 EUR;

бб) плавателни съдове с нетърговска цел на цена най-малко 7 500 000 EUR;

вв) въздухоплавателни средства с нетърговска цел на цена най-малко 7 500 000 EUR;

г) на които е възложена обществена поръчка за стоки или услуги или за концесии от възлагащ орган в Република България.

3.1.2.3. Юридическите лица и другите правни образувания, учредени извън Европейския съюз, които:

1. встъпват в делови взаимоотношения със задължен субект в Република България съгласно Регламент (ЕС) 2024/1624, който се свързва със средно висок или висок риск от изпиране на пари и финансиране на тероризма съгласно оценката на риска на равнището на Съюза или националната оценка на риска на Република България; или в оценката на риска на равнището на Съюза или националната оценка на риска на Република България се установява, че категорията на правното образувание или секторът, в който учреденото извън Съюза правно образувание извършва дейност, се свързва, според случая, със средно висок или висок риск от изпиране на пари и

финансиране на тероризма;

2. придобиват, пряко или чрез посредници, недвижим имот в Република България;

3. придобиват, пряко или чрез посредници в Република България, някоя от следните стоки от лица, които се занимават с търговия, посочени в чл. 3, точка 3, букви „е‘ и „й“ от Регламент (ЕС) 2024/1624, които търгуват в контекста на случайна сделка с:

а) моторни превозни средства с нетърговска цел на цена най-малко 250 000 EUR;

б)плавателни съдове с нетърговска цел на цена най-малко 7 500 000 EUR;

в) въздухоплавателни средства с нетърговска цел на цена най-малко 7 500 000 EUR;

4. на които е възложена обществена поръчка за стоки или услуги или за концесии от възлагащ орган в Република България.

3.1.2.4. Всички лица, попадащи в обхвата на чл. 4 от ЗМИП, т.нар. задължени субекти по ЗМИП, които следва да прилагат мерките по чл. 3, т. 1-6 от ЗМИП:

3.1.2.4.1. Българската народна банка, когато извършва операции и сделки с неограничен кръг лица, и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България по смисъла на Закона за кредитните институции;

3.1.2.4.2. другите доставчици на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и техните представители;

3.1.2.4.3. финансовите институции по смисъла на Закона за кредитните институции;

3.1.2.4.4. обменните бюра;

3.1.2.4.5. застрахователи и застрахователни посредници със седалище в Република България, които са получили лиценз при условията и по реда на Кодекса за застраховането, когато извършват дейност по един или повече от класовете застраховки по раздел I на приложение № 1 към Кодекса за застраховането; застрахователи и застрахователни посредници, които са получили лиценз в друга държава членка, които осъществяват дейност на територията на Република България, когато извършват дейност по един или повече от класовете застраховки по раздел I на приложение № 1 към Кодекса за застраховането; застрахователи със седалище в държави, различни от държава членка, получили лиценз от Комисията за финансов надзор да осъществяват дейност в Република България чрез клон, когато извършват дейност по един или повече от класовете застраховки по раздел I на приложение № 1 към Кодекса за застраховането;

3.1.2.4.6. лизинговите предприятия;

3.1.2.4.7. пощенските оператори, лицензирани да извършват пощенски парични преводи съгласно Закона за пощенските услуги и техните представители по чл. 22 от същия закон, на които е възложено изпълнението на отделни дейности от пощенската услуга, свързани с осъществяването на пощенски парични преводи;

3.1.2.4.8. инвестиционните посредници, които са получили лиценз при условията и по реда на Закона за пазарите на финансови инструменти;

3.1.2.4.9. колективните инвестиционни схеми и другите предприятия за колективно инвестиране, които са получили лиценз, разрешение или са регистрирани при условията и по реда на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;

3.1.2.4.10.управляващите дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които са получили лиценз или са регистрирани при условията и по реда на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;

3.1.2.4.11. пенсионноосигурителните дружества, които са получили лиценз при условията и по реда на Кодекса за социално осигуряване, с изключение на дейността им по управление на фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3.1.2.4.12. регистрираните одитори;

3.1.2.4.13. лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане, както и лицата, които като основна стопанска или

професионална дейност предоставят, пряко или непряко чрез свързани с тях лица, съдействие под каквато и да е форма или съвети по данъчни въпроси;

3.1.2.4.14. нотариусите и помощник-нотариусите по заместване;

3.1.2.4.15. лицата, които по занятие извършват правни консултации, когато:

а) подпомагат или участват в планирането или изпълнението на операция, сделка или друго правно или фактическо действие на свой клиент относно:

аа) покупко-продажба на недвижим имот или прехвърляне на предприятие на търговец;

бб) управление на средства, финансови инструменти или други активи;

вв) откриване, управление или разпореждане с банкова сметка, със спестовна сметка или със сметка за финансови инструменти;

гг) набавяне на средства за учредяване на юридическо лице или друго правно образувание, увеличаване на капитала на търговско дружество, предоставяне на заем или всяка друга форма на набавяне на средства за осъществяване на дейността на юридическо лице или друго правно образувание;

дд) учредяване, регистриране, организиране на дейността или управление на доверителна собственост, търговец или друго юридическо лице, или друго правно образувание;

ее) доверително управление на имущество, включително тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост;

б) действат за сметка на и/или от името на свой клиент в каквато и да е финансова операция;

в) действат за сметка на и/или от името на свой клиент в каквато и да е сделка с недвижим имот;

г) предоставят адрес на управление, адрес за кореспонденция, офис и/или други сходни услуги за целите на регистрацията и/или функционирането на юридическо лице или друго правно образувание;

3.1.2.4.16. лицата, които по занятие предоставят:

а) адрес на управление, адрес за кореспонденция, офис и/или други сходни услуги за целите на регистрацията и/или функционирането на юридическо лице или друго правно образувание;

б) услуги по учредяване, регистриране, организиране на дейността и/или управление на търговец или на друго юридическо лице, или друго правно образувание;

в) услуги по доверително управление на имущество или на лице по буква "б" включително:

аа) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността директор, секретар, съдружник или друга сходна длъжност в юридическо лице или друго правно образувание;

бб) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността доверителен собственик - в случаите на тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост;

вв) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността номинален акционер в трето чуждестранно юридическо лице или друго правно образувание, различно от дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, спрямо което се прилагат изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти;

3.1.2.4.17. частните съдебни изпълнители и помощник частните съдебни изпълнители;

3.1.2.4.18.лицата, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти, включително по отношение на сделки за отдаване под наем на недвижими имоти, при които месечният наем възлиза на или надвишава 10 000 евро или тяхната равностойност в друга валута;

3.1.2.4.19. доставчиците на услуги за криптоактиви, получили лиценз по Закона за пазарите на криптоактиви, с изключение на дейността им по предоставяне на съвети относно криптоактиви;

3.1.2.4.20. търговците на оръжие, петрол и петролни продукти;

3.1.2.4.21. организаторите на хазартни игри, получили лиценз за организиране на хазартни игри на територията на Република България съгласно Закона за хазарта;

3.1.2.4.22. лицата, които предоставят паричен заем срещу залагане на вещи;

3.1.2.4.23. юридическите лица с нестопанска цел с изключение на тези, които не извършват благотворителни, религиозни, културни, образователни, социални или полезни за обществото дейности и попадат в някоя от следните категории, уредени в специален закон:

а) творчески съюзи, обединяващи лица, извършващи сродна творческа дейност в областта на културата, създадени по Закона за юридическите лица с нестопанска цел в защита на интересите на своите членове и имащи характер на съсловна организация;

б) съсловни и браншови организации и съюзи, работодателски и синдикални организации, стопанските камари и други сдружения в отделни стопански отрасли;

3.1.2.4.24. професионалните футболни клубове;

3.1.2.4.25. политическите партии;

3.1.2.4.26. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда в качеството му на национален администратор по смисъла на Регламент (ЕС) № 389/2013 на Комисията от 2 май 2013 г. за създаване на Регистър на ЕС съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и решения № 280/2004/ЕО и № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 920/2010 и (ЕС) № 1193/2011 на Комисията (ОВ, L 122/1 от 3 май 2013 г.);

3.1.2.4.27. лица, които по занятие търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 евро или тяхната равностойност в друга валута;

3.1.2.4.28. лица, които по занятие съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в свободни зони и когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 евро или тяхната равностойност в друга валута;

3.1.2.4.29. лицата, които по занятие предоставят достъп до депозитни касети в обществени трезори, с изключение на лицата по чл. 4, т. 1 ЗМИП;

3.1.2.4.30. лицата, обслужващи кредити, по смисъла на Закона за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити;.

3.1.2.4.31. купувачите на кредити по смисъла на Закона за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити.

3.1.2.5. Физически и юридически лица, способни да демонстрират законен интерес в предотвратяването и борбата с изпирането на пари, свързаните с него предикатни престъпления и финансирането на тероризма:

3.1.2.5.1. лица, извършващи журналистическа дейност, отразяване или всякаква друга форма на изразяване в медиите, свързано с предотвратяването или борбата с изпирането на пари, свързаните с него предикатни престъпления или финансирането на тероризма;

3.1.2.5.2. организации на гражданското общество, включително неправителствени организации и академични среди, свързани с предотвратяването или борбата с изпирането на пари, свързаните с него предикатни престъпления или финансирането на тероризма;

3.1.2.5.3. физически или юридически лица, които има вероятност да сключат сделка с юридическо лице, друго правно образувание или правна форма и които желаят да предотвратят всякаква връзка между тази сделка и изпиране на пари, свързани с него предикатни престъпления или финансиране на тероризма;

3.1.2.5.4. образувания, подлежащи на изисквания за противодействие срещу изпирането на пари или финансирането на тероризма в трети държави, при условие че могат да докажат необходимостта от достъп до информацията, посочена в ал. 1, точки 1-5, във връзка с юридическо лице, друго правно образувание или правна форма за извършване на

комплексна проверка на клиент или потенциален клиент съгласно изискванията за противодействие на изпирането на пари или финансирането на тероризма в тези трети държави;

3.1.2.5.5. насрещни органи от трети държави на компетентните органи от Европейския съюз в областта на противодействие на изпирането на пари или финансирането на тероризма, при условие че могат да докажат необходимостта от достъп до информацията, посочена в ал. 1, точки т. 1-5, във връзка с правно образуване или правна форма за изпълнение на задачите им съгласно уредбата в областта на противодействието на изпирането на пари или финансирането на тероризма на тези трети държави в рамките на конкретен случай;

3.1.2.5.6. органите на държавите членки, отговарящи за прилагането на дял I, глави II и III от Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 година относно някои аспекти на дружественото право, по-специално органите, отговарящи за вписването на дружества в регистъра, посочен в чл. 16 от същата директива, и органите на държава членка, отговарящи за контрола на законосъобразността на преобразувания, сливания и разделяния на дружества с ограничена отговорност съгласно дял II от посочената директива;

3.1.2.5.7. програмните органи, определени от държавите членки съгласно чл. 71 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика - по отношение на бенефициерите на средства от Съюза;

3.1.2.5.8. публичните органи, изпълняващи Механизма за възстановяване и устойчивост съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост - по отношение на бенефициерите по Механизма;

3.1.2.5.9. публичните органи на държавите членки в контекста на процедури за възлагане на обществени поръчки - по отношение на участниците в търговете и операторите, на които се възлага поръчката в рамките на процедурата за възлагане на обществена поръчка;

3.1.2.5.10. доставчиците на продукти за противодействие на изпирането на пари или борба срещу финансирането на тероризма, доколкото продукти, разработени въз основа на информацията, посочена в чл. 63в, ал. 1, или съдържащи тази информация, се предоставят само и единствено на клиенти, които са задължени субекти или компетентни органи, при условие че тези доставчици могат да докажат необходимостта от достъп до информацията, посочена в чл. 63в, ал. 1, в контекста на договор със задължен субект или компетентен орган;

3.1.2.5.11. други лица, способни да докажат законен интерес по отношение на целта за предотвратяване и противодействие на изпирането на пари, свързаните с него предикатни престъпления и финансирането на тероризма.

3.2. Косвени заинтересовани страни:

3.2.1. Клиентите на задължените субекти по чл. 4 от ЗМИП и други лица, които ги представляват в отношенията им със задължените субекти по чл. 4 от ЗМИП и/или са представляващи, лица за контакт и действителни собственици на юридически лица и други правни образувания, за които възникват задължения по ЗМИП във връзка с поддържането, предоставянето и заявяването за вписване на информация за действителната собственост.

3.2.2.Държавни органи, организации, юридически лица със стопанска и нестопанска цел, граждани и бизнеса, вкл. чрез техни организации, в качеството им на заинтересовани страни в отделни

случаи (като засегнати участници в обществените консултации).

4. Варианти на действие по посочения проблем. Анализ на въздействията:

Проблем 1

Вариант 0 „Без действие“:

Описание:

При този вариант няма да бъде нормативно уреден кръгът от въпроси по т. 1 от раздел 1 на настоящия формуляр, няма да се адресират въведените изисквания на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640).

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 0.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В случай, че не бъдат приети необходимите нормативни промени, очертани в Раздел 1 от настоящия формуляр, ще бъде препятствано постигането на по-висока ефективност на действията за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както от страна на компетентните надзорни органи и другите компетентни държавни органи, на които ЗМИП е вменил конкретни функции, така и от страна на задължените субекти по закона. Това ще повлияе негативно на ефективността при прилагането на превантивното законодателство като цяло и ще препятства постигането на по-високо ниво на съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма с изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640. В случай че предложените законодателни промени не бъдат въведени, българското законодателство ще бъде в несъответствие с изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640. Това би довело до нарушение на правото на ЕС и до възможна наказателна процедура срещу страната. Липсата на конкретна правна уредба за достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици би довело до правна неяснота и би създало пречки за ефективно провеждане на превантивни мерки срещу финансовите престъпления. Без правилно транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, няма да се гарантира пълна прозрачност на действителната собственост на юридическите лица, другите правни образувания и правните форми. Тези отрицателни въздействия показват сериозни последици за правната сигурност, финансовата стабилност и репутацията на България на международната и европейската сцена.

Вариант 0 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: При избор на вариант 0„Без действие“ не е налице въздействие върху малките и средните предприятия

Административна тежест: При избор на вариант 0 „Без действие“ и липса на необходимото транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, ще се създаде сериозна административна тежест за страната. Без конкретни законодателни промени, административният ресурс, който ще се изисква за управление на потенциалните санкции и изпълнението на действия за съответствие с европейските изисквания, ще бъде значителен. Освен това, без ясно установени правила за достъп до информация за действителни собственици, ще се наложи извършване на допълнителни административни процедури от компетентните органи, за да

се съобразят с изискванията на Европейската комисия и други органи, ако се стартира наказателна процедура срещу страната. Тази ситуация ще постави излишен натиск върху всички заинтересовани страни, включително компетентни органи, задължени субекти и институции, които ще трябва да се адаптират към неясните и недостатъчни правни норми. Това ще затрудни постигането на бързо и ефективно прилагане на превантивните мерки и ще създаде допълнителни административни разходи за съобразяване с изискванията на ЕС впоследствие. Тъй като няма да бъде постигнато съответствие с европейските правила, Република България може да се сблъска със значителни административни разходи, свързани с евентуални санкции, което допълнително ще натовари държавната администрация и бизнеса.

Вариант 1 „Предприемане на действия относно изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпиране на пари във връзка с транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640). ”

Описание:

При избор на този вариант ще бъдат въведени законодателни промени в ЗМИП, ЗТРРЮЛНЦ и ЗРБ, чрез които се адресира и разрешава описаният в т. 1 на раздел 1 на настоящия формуляр проблем и се транспонират изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, както следва:

С § 5 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63в, регламентиращ незабавен, нефилтриран, пряк, свободен и безплатен достъп на компетентните органи до вписаните в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ обстоятелства за действителни собственици. Категориите компетентни органи, имащи право на достъп до посочената информация, са определени в съответствие с чл. 11, параграф 2 от Директива (ЕС) 2024/1640. Предлаганата разпоредба гарантира възможността за упражняване на ефективен контрол и надзор от страна на компетентните органи при изпълнение на служебните им правомощия без съответните субекти да бъдат предупреждавани.

С § 6 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63г, който въвежда механизъм за предоставяне на достъп на задължените субекти до информацията за действителните собственици, съдържаща се в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ за целите на комплексна проверка на клиентите по глава III от Регламент (ЕС) № 2024/1624 в съответствие с изискването на чл. 11, параграф 3 от Директива (ЕС) 2024/1640. Достъпът се предоставя по електронен път след подаване на заявление. С оглед намаляване на административната тежест, Агенция по вписванията извършва служебни проверки за наличието на валидни лиценз, разрешение или регистрация на съответния задължен субект. Предвидени са ясни основания за постановяване на мотивиран отказ от достъп до вписаните обстоятелства и ред за съдебно обжалване, което гарантира правната сигурност и правото на защита на задължените субекти. Предвижда се задължение на задължените субекти да предоставят доказателства за законосъобразното използване на предоставения достъп, което цели да гарантира правомерното използване на информацията.

С § 7 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63д, съгласно който достъп до информация за действителните собственици се предоставя на лица, които могат да докажат законен интерес за предотвратяване на изпирането на пари, предикатните престъпления и финансирането на тероризма. Разпоредбата предвижда конкретни категории лица и организации, определени в съответствие с чл. 12, параграф 2 от Директива (ЕС) 2024/1640, които могат да поискат достъп, което гарантира, че достъпът до вписаните обстоятелства за действителни собственици, не се

предоставя на неограничен кръг лица, а само на лица с доказан законен интерес. Предвидена е процедура за проверка на законен интерес за достъп до информация за действителните собственици, в съответствие с изискванията на чл. 13, параграфи 1 и 2 от Директива (ЕС) 2024/1640. С оглед намаляване на административната тежест, по отношение на лица с признат законен интерес, в изпълнение на чл. 13, параграф 3 от Директива (ЕС) 2024/1640, Агенция по вписванията извършва служебна проверка на длъжността или професията на заявителя. В изпълнение на чл. 13 параграфи 10 и 11 от Директива (ЕС) 2024/1640 Агенцията периодично проверява валидността на законния интерес, а лицата са длъжни да уведомяват за промени, които могат да доведат до отпадането му. Отнемането на достъпа при отпадане на законния интерес и процедурите за обжалване гарантират баланс между прозрачността на информацията и защитата на личните данни. Чл. 63д предвижда ясни основания за отказ, които са в съответствие с чл. 13, параграф 7 от Директива (ЕС) 2024/1640. По този начин се гарантира, че достъпът е ограничен до легитимни цели и се предотвратяват възможни злоупотреби.

С § 8 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63е, който има за цел да въведе система за отчетност и проследимост на лицата със законен интерес, които осъществяват достъп до информацията за действителни собственици, в съответствие с изискванията, предвидени в чл. 12, параграф 4 от Директива (ЕС) 2024/1640. Това е ключова мярка за гарантиране на прозрачност и контрол, като се гарантира, че всяко достъпът до информацията е проследим. В съответствие с чл. 15, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2016/679, действителният собственик може да поиска от Агенция по вписванията информация за това кои лица имат достъп до неговите данни. В случай че лицата попадат в категориите лица, извършващи журналистическа дейност или организации на гражданското общество, се разкрива само информация за тяхната длъжност, функция или професия, но не и имената. Това съчетава правото на прозрачност на действителния собственик с необходимата защита на журналистическите и гражданските източници. Идентификационните данни на насрещни органи от трети държави не се разкриват, докато това е необходимо за защита на техните анализи и разследвания, което е важно за гарантиране на ефективността на трансграничните действия срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

С § 9 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63ж, с който се въвежда механизъм за защита на действителните собственици от потенциални рискове, свързани с разкриването на техните лични данни и който е в съответствие с чл. 15 от Директива (ЕС) 2024/1640. Решенията за разрешаване или отказ на освобождаване подлежат на административен контрол пред министъра на правосъдието или на съдебно обжалване. Въвежда се и механизъм за прекратяване на действието на разрешено освобождаване, ако обстоятелствата поради които е разрешено вече не съществуват.

С § 10 от законопроекта се предлага създаването на чл. 63з, с който се урежда организационната и процесуална рамка за издаването на всички актове, свързани с достъпа до информация до вписаните обстоятелства за действителни собственици.

Предлаганите изменения в чл. 118 и чл. 119 (§ 11 и § 12 от законопроекта) въвеждат санкции за неизпълнение на задълженията за правомерното използване на достъпа до информация, което цели да стимулира точното и своевременно изпълнение на изискванията от страна на задължените субекти и лицата със законен интерес.

С § 14 от предлагания законопроект се дефинират нови категории лица и органи. В § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП се въвеждат легални дефиниции на „друго правно образувание“ и „правна форма“, което осигурява пълно покритие на всички видове правни субекти, които могат да притежават или управляват активи. Изричното посочване на компетентните органи, програмните органи, определени съгласно чл. 71 от Регламент (ЕС) 2021/1060, публичните органи, изпълняващи Механизма за възстановяване и устойчивост и в контекста на процедури за възлагане на обществени поръчки и органът, отговарящ за прилагането на дял I, глави II и III от Директива (ЕС) 2017/1132, цели яснота при прилагането на закона и обезпечава изпълнението на задълженията на страната по чл. 11, параграф 5 и чл. 12, параграф 3,

буква „а“ от Директива (ЕС) 2024/1640, като с § 21 и § 22 от законопроекта се урежда уведомяването на Европейската комисия от страна на българската държава.

С § 15 от законопроекта се определят срокове за заявяване за вписване на по-големия обхват обстоятелства за действителни собственици в съответните регистри, като се осигурява плавно прилагане на новите изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 2024/1624, а с § 16 се предвижда механизъм за контрол за спазването на тези изисквания.

С § 17 от законопроекта се създава задължение Агенцията по вписванията да осигури техническа възможност за подаване на искания и заявления за достъп до информацията за действителни собственици, както и за искания за освобождаване от достъп в срока по § 31 от Заключителните разпоредби към ЗИДЗМФТ, което гарантира ефективното прилагане на новите правила. С регламентацията, предвидена в § 18 и § 19 от законопроекта се осигурява техническа и правна приемственост, като се осигурява упражняването на правото на достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в съответните регистри на всички категории правоимащи субекти до пълното внедряване на електронната система в срока по § 31 от Заключителните разпоредби към ЗИДЗМФТ.

Със законопроекта се предлагат промени в Закона за регистър БУЛСТАТ, ограничаващи публичността на съдържащата се в регистър БУЛСТАТ информация, за която със закон е предвиден друг ред за достъп, което е в съответствие с регламентацията в ЗМИП.

Със законопроекта се предлагат промени в Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, ограничаващи публичността на съдържащата се в регистъра информация и вписаните в него обстоятелства, за които със закон е предвиден друг ред за достъп, което е в съответствие с регламентацията в ЗМИП.

С предложените промени в Закона за регистър БУЛСТАТ и в Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се цели осъществяване на техническа и функционална интеграция на регистър БУЛСТАТ и ТРРЮЛНЦ с европейската Система за взаимно свързване на централните регистри на действителните собственици (BORIS). Чрез свързването на регистър БУЛСТАТ и на ТРРЮЛНЦ с BORIS се гарантира, че информацията, за действителни собственици, вписана в националните регистри, ще бъде достъпна по стандартизиран и технологично унифициран ред в рамките на Европейския съюз, като по този начин се осигурява пълно съответствие с новата регулаторна рамка за прозрачност. Свързването с BORIS представлява важен елемент от изпълнението на ангажиментите на Република България за повишаване на прозрачността на действителната собственост, съответствие с европейските стандарти и ефективно прилагане на мерките срещу изпирането на пари.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Въвеждането на описаните нормативни промени ще повиши ефективността на националната система за превенция и противодействие на използване на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Транспонирането на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 ще осигури пълно съответствие на българското вътрешно законодателство с посочените разпоредби и ще предотврати предприемането на стъпки относно образуване и реализиране на наказателни процедури и съответно налагане на санкции спрямо Република България от страна на Европейския съюз. Законодателните изменения ще въведат ясни правила за достъп до вписаните в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ обстоятелства за действителни собственици, което ще намали правната неяснота и ще осигури по-голяма сигурност за лицата по чл. 63б ЗМИП. Въвеждането на изключения за защита на личната сигурност на действителните собственици, като например в случаи на висок риск от насилие или изнудване, ще осигури баланс между прозрачността на информацията и защитата на лични данни. Създаването на ясни и ефективни механизми за достъп

до информацията за действителни собственици ще укрепи финансовата сигурност на България, като ще подпомогне предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Това ще повиши доверието във финансовата система на страната и ще я направи по-привлекателна за международни инвеститори. С приемането на законодателните промени България ще отговори на европейските стандарти за прозрачност, което ще укрепи репутацията на страната и ще я позиционира като отговорен член на ЕС, ангажиран с глобалната борба срещу финансовите престъпления. Интеграцията на националните регистри с европейската система BORIS ще засилят сътрудничеството между България и другите държави членки на ЕС. Това ще улесни трансграничния обмен на информация, което е важно за ефективната борба срещу финансовите престъпления на европейско ниво.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Необходими ще са средства за изграждане на информационна система от Агенция по вписванията във връзка с техническата реализация на процеса за предоставяне на достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, както и средства за кадровата обезпеченост на институцията за ефективното обработване и разглеждане на заявленията за достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в регистрите.

Във връзка с ограничаване на достъпа до регистрите на действителните собственици към ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ ще са необходими и средства за надграждане на информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ.

Предвидените надграждания имат за цел осигуряване на технически и функционален капацитет за предоставяне на достъп до вписаните обстоятелства относно действителните собственици единствено на категориите лица, посочени в чл. 63б ЗМИП, въз основа на предложените в настоящия ЗИД на ЗМИП процедури. Паралелно с това следва да бъде въведено ограничаване на достъпа до тази информация за всички останали субекти, което налага промени както в логиката на електронните услуги, така и в системите за удостоверяване, автентикация и контрол на достъпа.

Допълнително следва да се отчете, че предвиденият нов режим на достъп до информацията за действителните собственици сам по себе си ще доведе до значително административно натоварване на Агенция по вписванията. На първо място, институцията ще следва еднократно да разгледа и да се произнесе по заявления за предоставяне на достъп, подадени от задължените субекти по чл. 4 ЗМИП, чиито очакван брой надхвърля 75 000. Наред с това Агенция по вписванията ще разглежда и ще се произнася по заявления за достъп до информация за действителни собственици, подавани от лицата, които имат законен интерес. Тази категория заявители е практически неопределена по численост, а заявленията ще се подават в преобладаващия брой случаи за всеки отделен субект, по отношение на който се иска предоставяне на информация. За разлика от компетентните органи и задължените субекти, при които достъпът се предоставя еднократно, за по-голямата част от лицата със законен интерес достъп ще следва да се предоставя за всеки конкретен случай. Това означава, че Агенция по вписванията ще разглежда многократно заявления от широк кръг субекти, представляващи както частноправни субекти, така и държавни органи, чиито заявления могат да бъдат подавани без ограничение във времето, както по отношение на един и същ субект, така и по отношение на различни субекти. Тази динамика предполага значително увеличение на административната натовареност, тъй като броят на заявленията ще зависи както от броя на вписаните субекти в регистрите, така и от потребността на заявителите от достъп в контекста на конкретни случаи, в които възниква законен интерес. С оглед на горното е необходимо институцията да бъде подкрепена с достатъчен административен и финансов ресурс, който да обезпечи навременното, законосъобразно и надеждно разглеждане на всички заявления за достъп, произтичащи от новия режим. Конкретният числен състав следва да бъде определен в съответствие с реалния входящ поток от заявления след влизане на закона в сила. Произходът на необходимия допълнителен ресурс за Агенция по вписванията може да бъде осигурен чрез възлагане на допълнителни служебни задължения на служители на Агенцията, съпроводено с подходящи механизми за компенсиране на значително повишеното

административно натоварване; трансформация на съществуващи незаети щатни бройки или целево увеличаване на числеността на персонала на Агенцията чрез промяна в Устройствения правилник, което да бъде финансово обезпечено от държавния бюджет. Допълнителният капацитет е необходим, за да се гарантира спазването на законовите срокове и качеството на обслужване. Също така свързването на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ със Системата за взаимно свързване на централните регистри на действителните собственици (BORIS) изисква значителен финансов ресурс, тъй като изисква разработване, адаптиране и внедряване на нови модули в информационните системи на регистрите, които да позволяват автоматизирано генериране, структуриране и изпращане на данни в съответствие с единните формати. Необходима е и интеграция на националните системи с европейската комуникационна инфраструктура, която изисква допълнителни средства за лицензии, свързаност, киберсигурност и поддържане на необходимото ниво на надеждност, устойчивост и непрекъсваемост на услугите. В този контекст е обективно необходимо да бъдат осигурени финансови средства за изграждане, внедряване и поддържане на свързването с BORIS, тъй като без него не може да се гарантира пълно съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2024/1640, както и изпълнение на ангажиментите на Република България за осигуряване на прозрачност на действителната собственост и ефективност на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Тези действия са оправдани предвид описаните по-горе потенциални негативни последици за Република България и бизнеса при липсата на въвеждането на изискванията на европейското законодателство и пълно съответствие с изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640.

Вариант 1 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: С ограничаването на достъпа до вписаните обстоятелства за действителни собственици в регистрите ще се ограничи възможността за свободен достъп на голяма част от тези субекти, освен ако същите не попадат в категориите по чл. 63б, т. 2 или т. 3 ЗМИП, на които след спазване на законовата процедура ще се продоставя такъв достъп.

Административна тежест:

В резултат на предвидените изменения и допълнения се очаква известно увеличение на административната тежест за задължените субекти по чл. 4 ЗМИП и за лицата, които имат законен интерес за достъп до вписаните в регистрите обстоятелства относно действителните собственици. За задължените субекти административната тежест произтича от необходимостта те да подадат еднократно заявление за предоставяне на достъп и да осигурят съответствие на вътрешните си процедури с новите изисквания за работа с информацията, до която имат достъп. Това представлява допълнителен организационен и технически ангажимент, но същият се налага с оглед необходимостта от гарантиране използването на достъпа до вписаните обстоятелства за действителни собственици за целите на комплексната проверка в съответствие с чл. 11, параграф 3 от Директива (ЕС) 2024/1640. Поради липса на лицензионен, разрешителен или последващ регистрационен режим за част от категориите субекти по чл. 4 ЗМИП, общият брой на засегнатите субекти не може да бъде точно установен, но по предварителни изчисления, същият е над 75 000. За лицата със законен интерес административната тежест се увеличава, тъй като част от тях следва да подават заявление за достъп за всеки отделен субект, по отношение на действителните собственици на който имат интерес от достъп до информация. Това е необходимо с оглед индивидуалната преценка за наличие на законен интерес за всеки конкретен случай и гарантиране, че достъп до вписаните обстоятелства се предоставя само когато законният интерес е надлежно установен и доказан. Тъй като тази категория заявители е с неопределен числен обхват и може да включва широк кръг лица, прецизността на преценката за наличие на законен интерес е ключова за предотвратяване на неправомерно разкриване на информация и спазването на основните права

на действителните собственици по чл. 7 и чл. 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз. В този смисъл увеличаването на административната тежест е оправдано и необходимо, тъй като служи за постигане на две основни цели: засилване на защитата на личните данни и ограничаване на риска от неправомерно разпространение на информация за действителните собственици, както и привеждането на националното законодателство в пълно съответствие с изискванията на чл. 12 и 13 от Директива (ЕС) 2024/1640, която въвежда значително по-високи стандарти за контрола на достъпа до тази информация.

Очакваният размер на допълнителната административна тежест за лицата, които имат законен интерес за достъп до информация за действителните собственици се равнява на 206020,55 евро годишно. Изчисленията са извършени по Модела на стандартните разходи, чрез използване на Калкулатора на Портала за обществени консултации. Поради липсата на исторически данни за новата категория субекти със законен интерес, броят на засегнатите лица е определен прогнозно на 5000 субекта. Средното възнаграждение е калкулирано на база средната брутна месечна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение за месец декември 2025 г. Показателят „Брой пъти на година“ е определен като прогнозна среднопретеглена стойност (заложено е 5 пъти) между различните категории лица със законен интерес, тъй като някои категории лица със законен интерес ще подават еднократно заявление за достъп и ще имат достъп до вписаните обстоятелства за всички субекти в съответния регистър, а други ще подават заявление за достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици за всеки отделен субект, по отношение на действителните собственици на който имат интерес от достъп.

Във връзка с процедурата по предоставяне на достъп се предвижда изграждане на информационна система, което също предполага ангажиране на администинстративен и финансов ресурс. Също така финансов ресурс ще е необходим и за надграждане на информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ във връзка с ограничаване на достъпа до обстоятелствата относно действителните собственици, както и за интеграция на информационните системи на регистър БУЛСТАТ и ТРРЮЛНЦ с европейската Система за взаимно свързване на централните регистри на действителните собственици (BORIS).

За надграждане на информационните системи на търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ във връзка с изменения и допълнения в Закона за мерките срещу изпирането на пари ще е необходимо да бъдат осигурени за 2027 г. и следващите години допълнително средства в размер на 1 240 000 евро без ДДС или 1 488 000 евро с ДДС. Посочените финансови параметри са предоставени от националния системен интегратор по чл. 7с ЗЕУ „Информационно обслужване“ АД и имат предварителен характер, като окончателният им размер ще бъде прецизиран след изпращане на изходни данни на „Информационно обслужване“ АД и получаване на изготвени от него Технически параметри и цена.

Проблем 2

Вариант 0 „Без действие“:

Описание:

При този вариант няма да бъдат въведени мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624).

В случай че предложените законодателни промени не бъдат въведени, българското законодателство няма да съдържа мерки за прилагането на глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624, което би имало сериозни последици в контекста на изпълнението на задълженията на страната към ЕС и глобалните ангажименти за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма и правната сигурност, финансовата стабилност и репутацията на България на

международната сцена.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 0.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В случай че не бъдат приети необходимите нормативни промени, очертани в Раздел 1 от настоящия формуляр, ще бъде препятствано постигането на по-висока ефективност на действията за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Това ще повлияе негативно на ефективността при прилагането на превантивното законодателство като цяло и ще препятства постигането на по-високо ниво на съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма с изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1624. В случай че предложените законодателни промени не бъдат въведени, българското законодателство няма да съдържа и мерки за прилагането на глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624. Липсата на мерки за прилагане на регламента ще възпрепятства постигането на пълна прозрачност на действителната собственост, което е от съществено значение за ефективността на системата за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Отсъствието на административни процедури за изпълнение на регламента ще създаде правна несигурност относно правата и задълженията на субектите, които са задължени да осигурят информация за действителните собственици. Това би увеличило рисковете от злоупотреби и нелегални практики. Неосигуряването на механизми за проверка на идентичността на действителните собственици ще намали ефективността на националната и международната система за противодействие на финансовите престъпления. Без въвеждане на новите мерки, страната може да изпита забавяне на процеса за пълно прилагане на законодателството на ЕС, което ще забави цялостното изпълнение на ангажиментите по регламента.Тези отрицателни въздействия оказват сериозни последици за правната сигурност, финансовата стабилност и репутацията на България на международната сцена.

Вариант 0 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: При избор на вариант 0„Без действие“ не е налице въздействие върху малките и средните предприятия

Административна тежест: При избор на вариант 0 „Без действие“, ще се стигне до увеличена административна тежест за всички заинтересовани страни, включително държавни органи и частноправни субекти, поради липсата на ясни и ефективни мерки за изпълнение на изискванията на глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624. Липсата на ясно определени административни процедури за изпълнение на регламента ще доведе до неясноти в изпълнението на неговите изисквания. Този вариант ще изисква допълнителни усилия за справяне с правни неясноти, а това, предвид необходимия за същото административен ресурс, ще натовари допълнително заинтересованите страни.

Вариант 1 „Предприемане на действия относно изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпиране на пари във връзка с въвеждане на мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624). ”

Описание:

При този вариант ще бъде разрешен описаният в т. 1 на раздел 1 на настоящия формуляр проблем и ще бъдат въведени мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624.

При избор на този вариант ще бъдат въведени законодателни промени в ЗМИП и Закона за регистър БУЛСТАТ, чрез които се въвеждат мерки за изпълнение на изискванията на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624, доколкото за ефективното му прилагане се налага определяне на административни процедури, които осигуряват съответствие с изискванията му и гарантират прозрачност на действителната собственост, както следва:

Целта на предложените изменения в § 3 от законопроекта (в чл. 63, ал. 1 – 4, 6 и 7) е да приведат подлежащите на вписване обстоятелства в търговския регистър, регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ в съответствие с информацията, изискуема съгласно 62, параграф 1, чл. 63, параграф 4 и параграф 6, чл. 64, параграф 1, букви „а“ и „б“ и параграф 7, чл. 66 и чл. 67 от Регламент (ЕС) № 2024/1624, както и сроковете за заявяване на вписване на обстоятелства за действителни собственици и на промени в тях - в съответствие с разпоредбите на чл. 62, параграф 2 и чл. 67, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 2024/1624.

С изменението в § 3 от законопроекта (чл. 63, ал. 8) се гарантира проверката от страна на регистърния орган, както на идентичността, така и на статуса на действителния собственик, изискуема съгласно чл. 10, параграф 4 от Директива (ЕС) 2024/1640 и ревизираната Препоръка 24 на FATF. Изискването за представянето на документи за идентифицирането на действителни собственици е необходимо, защото позволява потвърждаване на идентичността на физическите лица, посочени като действителни собственици, повишаване на надеждността на регистъра, намаляване на риска от неточности или умишлено прикриване чрез предоставяне на неверни данни. Освен проверка на идентичността, регистърният орган следва да провери и основанието, поради което лицето се счита за действителен собственик, което изисква представяне на документи, доказващи конкретните права, от които следва, че лицето попада в обхвата на дефиницията за действителен собственик.

С изменението в § 3 от законопроекта (чл. 63, ал. 9) съществуващите в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 ЗМИП изключения от задължението за заявяване за вписване на обстоятелства за действителни собственици в съответния регистър се привеждат в съответствие с чл. 65 от Регламент (ЕС) № 2024/1624. За избягване на всякакво съмнение и противоречиво тълкуване при прилагане на разпоредбата, с § 3 се въвежда нова ал. 10, в която изрично е посочено, че изключенията не се прилагат по отношение на юридически лица или други правни образувания, които се притежават и/или контролират пряко или непряко от дружества, попадащи в обхвата на изключенията.

С § 3 от законопроекта с изменение в чл. 63, ал. 11 се въвежда изрично изявление на законния представител на юридическото лице или другото правно образувание или на доверителния собственик, че действителните собственици са предоставили цялата информация, необходима за спазване на изискванията на глава IV от Регламент (ЕС) № 2024/1624 и на чл. 63, ал. 8 ЗМИП в предлаганата редакция, целящо гарантиране изпълнението на посоченото задължение на действителните собственици.

С § 15 от законопроекта се определят срокове за заявяване за вписване на по-големия обхват обстоятелства за действителни собственици в съответните регистри, като се осигурява плавно прилагане на новите изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 2024/1624, а с § 16 се предвижда механизъм за контрол за спазването на тези изисквания.

С § 20 от законопроекта се определя срок до 10 юли 2027 г., в който Министерският съвет да приеме изменения в правилника за прилагане на закона, свързани с образеца на декларация по чл. 63, ал. 7. Това е необходимо, за да се осигури съответствие на нормативните актове с новите изисквания за вписване на информация за действителни собственици. Предложеният срок осигурява достатъчно време за подготовка, обсъждане и приемане на измененията, като гарантира плавен преход към новата правна и административна рамка и предотвратява административни затруднения.

Със законопроекта се предлагат промени в Закона за регистър БУЛСТАТ, които целят създаване на нормативна основа за регистрация на субектите, посочени в чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1624

в регистър БУЛСТАТ и уреждане на подлежащите на вписване обстоятелства относно тях.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Въвеждането на описаните нормативни промени ще повиши ефективността на националната система за превенция и противодействие на използване на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Нормативното уреждане на кръга от въпроси по т. 1 на раздел 1 на настоящия формуляр ще способства за постигането на по-висока ефективност на действията за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Ще се постигне по-висока степен на прозрачност на действителната собственост, предотвратяване на злоупотреби, укриване на собственост и използване на корпоративни структури и други правни образувания за изпирането на пари или финансирането на тероризма. Отпадането на изключенията гарантира, че регистрите ще съдържат пълна, актуална и точна информация за всички вписани субекти.

Въвеждането на мерки за идентифициране на действителните собственици на юридически лица, други правни образувания и правни форми ще гарантира по-голяма прозрачност в икономическите отношения. По-добрата идентификация на действителните собственици ще намали рисковете от финансови престъпления и измами, което може да доведе до повишаване на икономическата сигурност и намаляване на финансовите загуби за държавата и частния сектор.

Въведените изменения ще имат положителен ефект върху икономическата стабилност и социалното доверие. Подобренията в правната рамка ще създадат условия за по-голяма прозрачност, намаляване на финансовите престъпления и ще улеснят бизнес процесите, като същевременно насърчават устойчивото развитие и повишаването на доверието в икономическата система.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Отпадането на голяма част от изключенията, предвидени в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 от ЗМИП, както и разширеният обхват на подлежащите на вписване обстоятелства съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1624 ще окажат отрицателно икономическо въздействие за юридическите лица, другите правни образувания и доверителните собственици, вписани в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ. Посочените субекти, с изключение на тези, попадащи в обхвата на чл. 65 от Регламент (ЕС) 2024/1624, ще бъдат задължени да заявяват в съответния регистър обстоятелства относно действителни собственици и промените в тях. Това води до значително увеличаване на броя на заявленията, които следва да бъдат подадени в съответния регистър, както еднократно в преходния период, така и при всяка последваща промяна в структурата на собственост или контрол на юридическото лице, другото правно образувание или правната форма.

Разширяването на набора от подлежащи на вписване обстоятелства също допринася за увеличаването на икономическото въздействие, тъй като субектите следва да събират, съхраняват и предоставят по-широк обем информация.

Необходими ще са средства за надграждане на информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ във връзка с по-широкия кръг подлежащи на вписване обстоятелства за действителни собственици, както и с вписване на нови категории субекти по чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1624, както и средства за кадровата обезпеченост на институцията за ефективното обработване на увеличения размер на заявленията за вписване на обстоятелства за действителни собственици в регистрите.

Съществена част от необходимите дейности включва осигуряване на техническа възможност за вписване в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ на новите подлежащи на вписване обстоятелства и категории субекти съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) 2024/1624. Налице е необходимост и от цялостно адаптиране на текущата структура на съществуващите полета и електронните образци

за подаване на заявления, така че те да съответстват на унифицираните европейски изисквания за съдържание и форма на данните за действителните собственици.

Приемането на законодателните изменения ще доведе до значително увеличаване на отговорностите на Агенция по вписванията и до необходимостта институцията да бъде обезпечена с допълнителни човешки и финансови ресурси, които да гарантират надлежното, срочно и ефективно изпълнение на правомощията ѝ. Съгласно Приложение № 1 към чл. 3, ал. 2 от Устройствения правилник на Агенция по вписванията, дирекция „Длъжностни лица по регистрация и длъжностни лица по вписванията“ разполага с 135 щатни бройки, от които длъжностните лица по регистрацията по чл. 20 ЗТРРЮЛНЦ са 121. През 2024 г. длъжностните лица по регистрация са разгледали общо 1 168 621 заявления, което отразява изключително високата натовареност на съществуващия административен капацитет.

Отпадането на регламентираните в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 ЗМИП изключения от заявяване на обстоятелства за действителни собственици пред водените от Агенция по вписванията регистри ще доведе както до еднократното постъпване на над 800 000 заявления за вписване на действителни собственици за период от 24 месеца (10.07.2027 г. – 10.07.2029 г.), така и до трайно увеличаване на броя на постъпващите заявления в съответните регистри. Това е пряка последица както от задължението за подаване на заявление за вписване на действителни собственици след всяка регистрация на нов субект, така и от необходимостта за подаване на заявление при всяка промяна в юридическата собственост, структурата на участие или във вече вписаните обстоятелства относно действителни собственици. През периода 2021–2024 г. годишно в ТРРЮЛНЦ се вписват между 43 000 и 46 000 нови субекта, като през първите шест месеца на 2025 г. новорегистрираните субекти надхвърлят 26 700. Броят на заявленията за промени в юридическата собственост също остава стабилно висок, което обуславя очакване за ежегодно увеличение на общия обем на заявленията в регистрите с над 20%, без в този процент да бъдат включени посочените 800 000 заявления в преходния период.

Предвид трайното и значително увеличение на постъпващите в информационните системи на регистрите заявления за вписване на действителни собственици, е от ключово значение Агенция по вписванията да бъде своевременно обезпечена с допълнителни човешки и финансови ресурси. На база анализ на натовареността и прогнозираните обеми на работа се налага минимум 12% увеличение на броя на длъжностните лица по регистрацията (най-малко 14 допълнителни щатни бройки), считано от 10 юли 2027 г. Осигуряването на тези ресурси ще позволи срочното и законосъобразно вписване на обстоятелствата относно действителните собственици по партидите на субектите в поддържаните от Агенция по вписванията регистри, ще предотврати забавяния в обслужването и ще гарантира устойчиво функциониране на регистрите в съответствие с европейските стандарти за прозрачност и ефективност.

Макар да водят до отрицателни икономически въздействия за засегнатите субекти, тези промени са обективно необходими, тъй като целят постигане на по-висока степен на прозрачност на действителната собственост, предотвратяване на злоупотреби, укриване на собственост и използване на корпоративни структури и други правни образувания за изпирането на пари или финансирането на тероризма. Отпадането на изключенията гарантира, че регистрите ще съдържат пълна, актуална и точна информация за всички вписани субекти, а разширяването на подлежащите на вписване обстоятелства позволява на компетентните органи да извършват по-прецизни проверки и по-ефективно да прилагат мерките за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. По този начин, макар върху засегнатите субекти да има отрицателно икономическо въздействие, това се налага с оглед изпълнение на европейските стандарти, предназначени да осигурят по-висока степен на защита на обществения интерес и на финансовата система от злоупотреби и привеждането на националното законодателство в пълно съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1624.

Вариант 1 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: При избор на вариант 1 е налице въздействие върху малките и средните предприятия, поради причината, че понастоящем спрямо повечето от тях се прилагат изключенията от задълженията за заявяване в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ на вписване на обстоятелства относно действителни собственици.

Административна тежест: С проекта на нормативен акт се създават нови задължения за юридическите лица, другите правни образувания и доверителните собственици, вписани в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ за заявяване на обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър Булстат, поради отпадане на част от ограниченията за някои от субекти по сега действащия ЗМИП и разширяване на кръга на подлежащите на вписване обстоятелства за действителни собственици.

В резултат на отпадането на голяма част от изключенията, предвидени в чл. 63, ал. 6 и ал. 7 от ЗМИП, както и на разширения обхват на подлежащите на вписване обстоятелства съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1624, се предвижда увеличаване на административната тежест за юридическите лица, другите правни образувания и доверителните собственици, вписани в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ. Отпадането на изключенията означава, че всички субекти, освен тези, попадащи в обхвата на чл. 65 от Регламент (ЕС) 2024/1624, ще бъдат задължени да заявяват в съответния регистър обстоятелства относно действителни собственици и промените в тях. Това води до значително увеличаване на броя на заявленията, които следва да бъдат подадени в съответния регистър, както еднократно в преходния период, така и при всяка последваща промяна в структурата на собственост или контрол на юридическото лице, другото правно образувание или правната форма. Разширяването на набора от подлежащи на вписване обстоятелства също допринася за увеличаването на административната тежест, тъй като субектите следва да събират, съхраняват и предоставят по-широк обем информация. Макар да водят до допълнителни административни действия за засегнатите субекти, тези промени са обективно необходими, тъй като целят постигане на по-висока степен на прозрачност на действителната собственост, предотвратяване на злоупотреби, укриване на собственост и използване на корпоративни структури и други правни образувания за изпирането на пари или финансирането на тероризма. Отпадането на изключенията гарантира, че регистрите ще съдържат пълна, актуална и точна информация за всички вписани субекти, а разширяването на подлежащите на вписване обстоятелства позволява на компетентните органи да извършват по-прецизни проверки и по-ефективно да прилагат мерките за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. По този начин, макар административната тежест да се увеличава, това се налага с оглед изпълнение на европейските стандарти, предназначени да осигурят по-висока степен на защита на обществения интерес и на финансовата система от злоупотреби и привеждането на националното законодателство в пълно съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2024/1640 и Регламент (ЕС) 2024/1624.

Въвеждането на задължение за вписване на действителни собственици на нови категории субекти по чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1624, а именно чуждестранни юридически лица и други правни образувания, които осъществяват определена дейност или притежават имущество на територията на Република България, ще доведе до допълнително увеличаване на административната тежест за тези категории субекти. За първи път в националното законодателство се въвежда задължение за вписване в регистрите на действителни собственици на чуждестранни юридически лица и други правни образувания, част от които към настоящия момент не подлежат на вписване и за които не се поддържа централизирана информация относно действителните им собственици. Макар да води до увеличаване на административната тежест, въвеждането на задължението за вписване на чуждестранни субекти и действителните им собственици е необходимо, тъй като осигурява възможност за пълно проследяване на действителната собственост върху имущество, извършване на дейност или участие в сделки на територията на Република България. Това е ключово за предотвратяване на злоупотреби чрез използване на чуждестранни корпоративни структури или

други правни образувания, често използвани за прикриване на действителния произход на средства или за избягване на регулаторен контрол. Задължението по чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1624 е основен инструмент за постигане на съпоставима прозрачност спрямо местните и чуждестранните субекти и е необходима предпоставка за ефективното функциониране на системата за противодействие на изпирането на пари на европейско и национално ниво.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант0 „Без действие“	**Вариант 1 „Предприемане на действия относно изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпиране на пари във връзка с транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640).”**
Ефективност	Цел: „Транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за	3) ниска	1) висока

	изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640) ”		
Ефикасност	Цел: „Транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640)”	3) ниска	1) висока
Съгласуваност	Цел: „Транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640)”	3) ниска	1) висока

5.2. По проблем 2:

		Вариант0 „Без действие“	**Вариант 1 „Предприемане на действия относно изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпиране на пари във връзка с въвеждане на мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624).”**
Ефективност	Цел: „Въвеждане на мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624).”	3) ниска	1) висока
Ефикасност	Цел: „Въвеждане на мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624).”	3) ниска	1) висока

Съгласуваност	Цел: „Въвеждане на мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624).”	3) ниска	1) висока

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1:

Вариант 1 „Предприемане на действия относно изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпиране на пари във връзка с транспониране на изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (Директива (ЕС) 2024/1640).”.

Препоръчва се избор на вариант 1, тъй като същият се отличава с висока ефективност и съгласуваност, което обуславя неговото предимство пред вариант 0.

По проблем 2:

Вариант 1 „Предприемане на действия относно изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпиране на пари във връзка с въвеждане на мерки за изпълнението на Глава IV от Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (Регламент (ЕС) 2024/1624).”

Препоръчва се избор на вариант 1, тъй като същият се отличава с висока ефективност и съгласуваност, което обуславя неговото предимство пред вариант 0.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

По проблем 1:
☒Ще се увеличи
☐Ще се намали

☐Няма ефект

По проблем 2:
☒Ще се увеличи
☐Ще се намали
☐Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Със законопроекта не се създават или засягат съществуващи регулаторни режими.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

По проблем 1: С прилагането на препоръчителния вариант не се създават нови регистри, единствено нормативно се регулира редът за достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ.

По проблем 2: С прилагането на препоръчителния вариант не се създават нови регистри, единствено нормативно се разширява кръгът на подлежащите на вписване обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ и субектите, които имат задължение за заявяване за вписване на тези обстоятелства.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)(включително по отделните проблеми)?

Прилагането на препоръчителния вариант не води до специфично въздействие върху малките и средните предприятия.

По проблем 1:

Част от задължените субекти по чл. 4 от ЗМИП и от лицата със законен интерес по чл. 63б, т. 3 ЗМИП са малки и средни предприятия и за тях ще се създаде административна тежест в процедурата по предоставяне на достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ.

Тези действия са оправдани предвид описаните по-горе потенциални негативни последици за Република България и бизнеса при липсата на въвеждането на изискванията на европейското законодателство и пълното съответствие с изискванията на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640.

По проблем 2:

С проекта на нормативен акт се създават задължения за учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания, като по – голяма част от тях са малки и средни предприятия, свързани със заявяването за вписването на обстоятелства относно действителните им собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ и по-широкия кръг на подлежащите на вписване обстоятелства.

Въпреки очакваното увеличение на административната тежест и потенциалните разходи, свързани със създаването на организация за изпълнение на задълженията по ЗМИП, тези действия са оправдани, предвид факта, че целят постигане на по-висока степен на прозрачност на действителната собственост, предотвратяване на злоупотреби, укриване на собственост и използване на корпоративни структури и други правни образувания за изпирането на пари или финансирането на тероризма, както и факта, че регистрите ще съдържат пълна, актуална и точна информация за всички вписани субекти, а разширяването на подлежащите на вписване обстоятелства позволява на компетентните органи да извършват по-прецизни проверки и по-ефективно да прилагат мерките за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

По проблем 1:

Не са идентифицирани рискове по прилагането на препоръчителния вариант.

По проблем 2:

Не са идентифицирани рискове по прилагането на препоръчителния вариант.

7. Консултации:

По проблема не са провеждани консултации.

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

☒Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

……..……

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☒ Да

☐ Не

1. Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;
2. Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма.

9.Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради липсата на очаквани значителни последици от предлагания нормативен акт.

10. Приложения:

- Без приложения.

11. Информационни източници:

1. Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj/bul
2. Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32024R1624
3. Закона за регистър БУЛСТАТ https://www.registryagency.bg/bg/za-agenciyata/normativna-uredba/
4. Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел; https://www.registryagency.bg/bg/za-agenciyata/normativna-uredba/
5. Закон за нормативните актове https://justice.government.bg/home/normdoc/2127837184
6. Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието
7. Ръководство за извършване на предварителна оценка на въздействието

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност:

Цветелина Стоянова, директор на дирекция „Финансово разузнаване“

Дата: …….2026 г.

Подпис: